

Õiguskantsler

Kohalikud omavalitsused

Teie nr

Meie 10.12.2018 nr 16-4/181595/1805382

Juurdepääs avalikele hoonetele

Austatud valla- või linnavolikogu esimees, linnapea, vallavanem

Avalikul võimul, sealhulgas kohalikul omavalitsusel, lasub muu hulgas kohustus hoolitseda selle eest, et kõik valijad, teiste hulgas ka puuetega inimesed, saaksid teostada oma poliitilisi õigusi võrdsetel alustel. See tähendab, et hääletusprotseduurid, -vahendid, -materjalid ja -jaoskonnad oleksid puuetega inimeste vajadustele kohandatud, neile sobilikud, juurdepääsetavad, lihtsalt mõistetavad ja kasutatavad (puuetega inimeste õiguste konventsiooni artikkel 29).

Tunnustades omavalitsuste pingutusi erivajadustega inimeste huvidega arvestamisel on valimisjaoskondadele ligipääsuga jätkuvalt probleeme, sama kehtib ka valimistesse puutuva informatsiooni kättesaadavuse kohta. Probleemile on viidanud Eesti Puuetega Inimeste Koda 2018. aastal koostatud puuetega inimeste õiguste konventsiooni täitmise variraportis (lk 135). “Puuetega inimestel ei ole alati võimalust otsustada valimisviisi üle, vaid nad on sunnitud kas e-hääletama või hääletamiskasti koju kutsuma,” nendib raport.

Selleks et puuetega inimesed saaksid iseseisvalt ja täielikult osaleda kõigis eluvaldkondades, tuleb neile teistega võrdsetel alustel võimaldada ligipääs füüsilisele keskkonnale, transpordile, teabele ja suhtlusele.

Eesti ratifitseeris puuetega inimeste õiguste konventsiooni 2012. aastal, võttes sellega kohustuse kaitsta ja tagada puuetega inimeste õigusi ning edendada austust nende loomupärase väärkuse vastu. 1. jaanuaril 2019 hakkab õiguskantsler täitma konventsioonis ette nähtud puuetega inimeste õiguste kaitse ja edendamise ülesandeid. Tänavu juunikuus Riigikogus vastu võetud õiguskantsleri seaduse täiendamise seadus paneb õiguskantslerile ühtlasi kohustuse teha konventsiooni rakendamise üle järelevalvet.

Vabariigi President kuulutas 1. detsembril välja Riigikogu järgmise koosseisu valimised, mis toimuvad 3. märtsil 2019. Eelvalimistega tehakse algust veebruari lõpus. Sellest tulenevalt palun Teil ja kohalikus omavalitsuses valimiste korraldamise eest vastutavatel ametnikel valimisjaoskonna asukohta määrates pöörata kindlasti tähelepanu sellele, et ka puuetega inimesed saaksid takistusteta ja tarbetu lisavaevata hääletamisruumi siseneda ja hääletada. Puuetega inimeste erivajadustest tulenevad nõuded leiab ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 29.05.2018 määrusest nr 28.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Šveitsi põhiseaduse preambul ütleb kaunitl: „Rahva tugevust mõõdetakse nõrkade heaolu järgi.“
Loodan, et selle ideaali poole suudame ühiselt liikuda ka Eestis. Nii valimiste ajal kui ka tegelikult
iga päev.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Juta Saarevet 693 8446
Juta.Saarevet@oiguskantsler.ee